

יידיש באַדוויי

געניטונג-בלעטל 3

ווערטער-רשימה

טייטש	באגריף
Att vara, verb	זײַן
Att ha, verb	האַבן
Scenen, substantiv	די בינעס
Åtskilliga	עטלעכע
Att dra till sig, verb	צוגעצויגן
Publiken, substantiv	דער עולם
Området, substantiv	דער געגנט
Bekymret, substantiv	צרות
Den gyllene tiden	די גילדענע צײַט
Bakom, preposition	הינטער
Dagens	הײַנטיק
Skådespelaren, substantiv	דער אַקטיאָרן
Rösten, substantiv	דאָס קול־די קולות
Ta med, verb	ברענגען, געבראַכט
Genombrottet, substantiv	דורכבראַך
Något	עפעס
Konstig	מאַדנע
Teater-workshopen	דער טעאַטער־וואַרשטאַט
Bordtennisbord, substantiv	דער טיש־טעניס טיש
Örnen, substantiv	דער אַדלער־ס
Skyskrapan, substantiv	דער וואַלקן־קראַצער־ס
Fruksalladen, substantiv	דער פֿרוכטסאַלאַד





ניצלעכע פראזעס

Det finns	ס'איז פאראן
Jag ska visa	איך וועל ווייזן
Den allra första början	דער סאמע אנהייב
Det har ingen/ inga	עס האט נישט קיין...
Inte dåligt/ illa	נישט שלעכט
Är du färdig/redo/klar?	דו ביסט גרייט?

פארמעסטעניש

שרייב דריי (3) גאנצע זאצן ניצנדיק די אויסדריקן אויבן.

למשל: דאס איז נישט שלעכט.

Utmaning

Skriv tre (3) fullständiga meningar, använd fraserna ovan.

Ex: Det är *inte illa*.

אן עקסטרא פארמעסטעניש: קענסטו אריינקוועטשן 2 פראזעס אין דעם זעלביקן זאץ?

Extra utmaning: kan du få in 2 fraser i samma mening?

דערגאנץ די זאצן מיט די ריכטיקע ווערטער.

Gör meningarna fullständiga

Fyll i de tomma fälten med rätt ord.

מאָלי פּיקאַן אַ סופּער־שטערן

טייערע יידיש-לערנערס,

איך — מאָלי פּיקאַן. איך — אַן אַקטריסע און שפּיל טעאַטער אויף יידיש
און ענגליש. די עלטערן זינען געקומען פֿון אייראָפּע. אונדזער מאַמע־לשון
— יידיש. איך בין — 1898 דאָ אין ניו יאָרק. איך — אַן
אייגענעם טעאַטער: דער מאָלי פּיקאַן טעאַטער. איך — באַרימט און — אַ
שטערן אויף דער יידישער וואַלק אָף פֿיים. צי, — עס אַמת אַז אין שוועדן
— איר זייער אַ עבעדיקן יידיש־טעאַטער? און אַז די טעאַטער־קאָמפּאָניע איז
געפֿאַרן אויף אַ טורנע קיין פֿראַנקרײַך?

וואַרעמע גרוסן,

מאָלי





א בריוו צו א סופער־שטערן.

פֿאַרש אויס די געשיכטע פֿון ייִדיש־טעאַטער אין שוועדן און שרייב אַ קורצן ענטפֿער צו מאָלי פּיקאַנען. קענסט ניצן סײַ שוועדיש סײַ ייִדיש אָדער ביידע שפּראַכן. אונטן וועסטו געפֿינען אַ פֿאַר פֿראַגעס, אפֿשר וועלן זיי זײַן אַ הילף פֿאַר דיר.

ווען האָט מען אָנגעהויבן צו שפּילן טעאַטער אויף ייִדיש אין שוועדן?

וועלכע פּיעסעס האָט מען געשפּילט?

Ett brev till en superstjärna.

Utforska jiddishteaterns historia i Sverige och skriv ett kort svar till Molly Piccon. Du kan använda såväl jiddisch som svenska eller båda språken. Här under hittar du ett par frågor som kanske kan vara en hjälp.

- När började man att spela teater på jiddisch i Sverige?
- Vilka pjäser har man spelat?

טייערע מרים,



האַבן און זײַן – אַ גראַמאַטיק־געניטונג

זען איבער אויף יידיש. אויב דו ביסט אומזיכער קענסטו געבן אַ קוק דאָ:

Översätt meningarna till jiddisch. Om du är osäker kan du kika här:

JAG איך האָב — איך בין

DU דו האָסט — דו ביסט

HAN, HON, DET ער, זי, עס האָט — ער, זי, עס איז

VI מיר האָבן-מיר זײַנען

NI איר האָט — איר זײַט

DE זיי האָבן — זיי זײַנען

1. Det har ingen smak (=tam טעם)
2. Är du färdig?’
3. Det är inte dåligt.
4. Publiken är bra.
5. Vi har bekymmer.
6. Skådespelaren har en konstig röst.
7. Miriam är en fruktsallad.
8. Är ni törstiga?
9. Nej vi är bara konstiga.
10. Jag har allt.



אמת, צי ניין?

Sant eller falskt

פֿאַלש	אמת	קאָנסטאַטירונג
		Hobn och zayn är regelbundna verb.
		Yiddish Art Theatre var den främsta scenen för jiddishteater.
		מע האָט גערופֿן דעם געגנט ייִדישער בראָדוויי.
		מאָלי פּיקאַן איז געווען אַ באַלעט-טענצערין.
		האַמלעט איז געווען אַ ייִדישער אַקטיאָר.
		ס'איז פֿאַראַן אַ בינע אין ניו יאָרק וווּ מענטשן אַרבעטן ווי אַקטיאָרן אויף ייִדיש.
		מיכל יאַשינסקי איז אַ בילעט־מאַשין.
		Det var immigranter från Östeuropa som tog med sig jiddishteatern till New York.
		דער טעאַטער-וואַרשטאַט קומט פֿאַר אין אַ סופּערמאַרק
		תּומאַס האָט אַ טיש-טעניס-טיש אין דער היים.



Quiz

1. Yiddish Art Theatre var en betydelsefull scen för
 - a) Kringresande cirkussällskap.
 - b) Den scenkonst som de jiddischtalande invandrarna tog med sig till New York.
 - c) Den främsta scenen för jiddischteater i New York 1926 -1950.

2. Molly Piccon var
 - a) Ett populärt cigarettmärke.
 - b) En populär skådespelerska.
 - c) En område i New York med flera jiddischteatrar.

3. Verbet זײַן zayn har
 - a) Oregelbunden böjning.
 - b) Böjs med hjälp av något av hjälpverben.
 - c) Regelbunden böjning.

4. Mir zaynen ale Hamlet betyder
 - a) Vi känner alla till Hamlet.
 - b) Vi ser alla Hamlet.
 - c) Vi är alla Hamlet.

5. Verbet hobn har
 - a) Regelbunden böjning.
 - b) Oregelbunden böjning.
 - c) Böjs inte alls.

6. Hamlet hot tsures betyder
 - a) Hamlet har bekymmer.
 - b) Hamlet har torr hy.
 - c) Hamlet har tandvärk.



7. Mikhl Yashinsky är
 - a) Teaterdirektör.
 - b) Manusförfattare, skådespelare, sångare, översättare och jiddischist.
 - c) En rollfigur i "Spelman på taket".

8. Vad ägnade sig bröderna George och Ira Gershwin åt?
 - a) De byggde teatrar i östra delen av USA.
 - b) De var ökända teatersabotörer som reste runt i USA och kastade ruttna ägg på dåliga skådespelare.
 - c) De var kompositörerna bakom flera uppskattade musikaler, t ex Porgy and Bess och An American in Paris.

9. Weird betyder konstig men hur säger man du är konstig på jiddisch?
 - a) Du bist epes.
 - b) Du bist nisht modne.
 - c) Du bist modne.

10. S'iz faran a yidish-teater in Nyu York betyder
 - a) Det finns en jiddischteater i New York.
 - b) Det står en jiddischteater i New York.
 - c) Det byggs en jiddishteater i New York.



Facit

דערגאנץ די זאצן

1.Bin 2.Bin 3.Iz 4.Geboyrn gevorn 5.Hobn 6.Bin 7.Hob 8.Iz

9.hot

אמת, צי ניין?

1.פֿאַלש

2.אמת

3.אמת

4.פֿאַלש

5.פֿאַלש

6.אמת

7.פֿאַלש

8.אמת

9.פֿאַלש

10.פֿאַלש

Quiz

1.c

2.b

3.a

4.c

5.b

6.a

7.b

8.c

9.c

10.a

